

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Chmelíka, Ph.D., a soudců JUDr. Martina Tomka a Mgr. Pavla Hradeckého ve věci

žalobce: **ORACLIO s.r.o.**, IČ 27164632
sídlem Chudenická 1059/30, 102 00 Praha 10 - Hostivař
zastoupený advokátem JUDr. Janem Malým
sídlem Sokolovská 49/5, Praha
adresa pro doručování Malé Náměstí 124, 500 03 Hradec Králové

proti
žalovanému: **XXX**, narozený dne **XXX**
bytem **XXX**
zastoupený advokátem Mgr. Karlem Benešem
sídlem Gočárova třída 227/50, 500 02 Hradec Králové

o zaplacení 54.415 Kč s příslušenstvím,

k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 8. 12. 2016, č. j. 18 C 88/2015-155,

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu **se potvrzuje.**
- II. Žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady odvolacího řízení ve výši 18.645 Kč k rukám jeho právního zástupce do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem (v pořadí již druhým) okresní soud uložil zaplatit žalobci částku 54.415 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p.a. od 1.4.2014 do zaplacení, to vše do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok I). Zároveň žalovanému v téže lhůtě uložil nahradit žalobci k rukám jeho právního zástupce náklady řízení v částce 62.858,50 Kč (výrok II).

2. Předmětem žaloby byla úhrada schodku na svěřených hodnotách v částce 67.938 Kč, zjištěného při odevzdání denní tržby dne 14. 3. 2014, který žalovaný uznal v listině ze dne 17. 3. 2014, od něhož žalobce odečetl jednak částku 3.800 Kč a dále žalovaným nepřevzatou mzdu za březen 2014 ve výši 9.723 Kč. Žalobce proto požadoval zaplatit částku 54.415 Kč s příslušenstvím. Žalovaný naproti tomu namítal (zejména po kasaci prvního rozsudku okresního soudu – viz usnesení krajského soudu z 17. 2. 2016, č. j. 27Co 8/2016-78), že schodek nevznikl, dluh nebyl nikdy řádně vyčíslen (nepředcházela mu inventura), že mezi účastníky nebyla uzavřena platně dohoda o hmotné odpovědnosti a že oběh finančních prostředků na provozovně žalobce byl s ohledem na střídání směn nekontrolovatelný, tudíž žalovaný nemohl v rámci své pracovní činnosti případnému schodku zabránit.
3. Okresní soud vyšel předně ze zjištění, že žalovaný byl v pracovním poměru u žalobce, měl uzavřenu dohodu o hmotné odpovědnosti za svěřené hodnoty a dne 14. 3. 2014 bylo zjištěno, že žalovaný, jehož povinností bylo zaměstnavateli předávat tržby za určité období, tyto tržby neodevzdal v plné výši. Dne 17. 3. 2014 žalovaný podepsal uznání dluhu na částku 67.938 Kč, kteréžto bylo platným právním úkonem, což potvrdil v předchozím kasačním rozhodnutí i odvolací soud. Za této situace se na žalovaného přesunulo důkazní břemeno, že dluh v době podpisu uznání neexistoval či že jeho výše byla jiná, pročez okresní soud žalovaného vyzval k průkazu výše uvedených skutečností. Žalovaný v této souvislosti namítal, že dluh nemohl vzniknout, neboť dohoda o hmotné odpovědnosti nebyla řádně uzavřena, když pracovní smlouvu uzavírala se žalovaným XXXX dále namítal, že ve smlouvě nebylo uvedeno, ve kterém místě má být hmotná odpovědnost uplatňována. Okresní soud tyto námitky odmítl, když poukázal na zjištění o ústním pověření XXXX, udělené jednatelkou žalobce uzavírat pracovní smlouvy včetně dohody o hmotné odpovědnosti (v tomto ohledu odkázal na svědecké výpovědi XXXX a XXXX). Dále zmínil ust. § 20 občanského zákoníku účinného v době uzavření smlouvy a zjištění, že provozní baru (XXXX) běžně uzavírala pracovní smlouvy se zaměstnanci, včetně dohody o hmotné odpovědnosti. Pokud jde o místo určení hmotné odpovědnosti, okresní soud poukázal na to, že z vyjádření svědků žalovaného vyplývalo, že žalovaný vykonával funkci XXXX právě v herně XXXX, tudíž u žádné ze stran neexistovala pochybnost, ke které provozovně či ke kterým prostředkům se dohoda o hmotné odpovědnosti vztahuje. Okresní soud se dále neztotožnil s námitkou, že výše způsobené škody (schodku) nebyla zjištěna, neboť nebyla provedena inventura. K tomu uvedl, že toto tvrzení bylo vyvráceno výpověďmi svědků XXXX, XXXX a XXXX i účastnickým výsledkem žalovaného, přičemž absence inventurního zápisu není podstatná, neboť uznáním dluhu přešlo důkazní břemeno na žalovaného a bylo na něm, aby prokázal, že schodek nevznikl. Okresní soud se dále k námitce žalovaného zabýval tím, zda schodek vznikl zcela nebo zčásti bez zavinění žalovaného, zejména tím, že mu mělo být zanedbáním povinnosti zaměstnavatele znemožněno se svěřenými hodnotami nakládat. Dle názoru okresního soudu ani v tomto ohledu žalovaný neunesl břemeno tvrzení a důkazní, když poukázal na zjištění (čerpaného opět ze svědeckých výpovědí a z výpovědi žalovaného v trestním řízení), že žalovaný vykonával vedle pracovní pozice XXXX (jak měl uvedeno v pracovní smlouvě) také funkci XXXX („XXXX“). Byl to právě žalovaný, který měl možnost nastavit systém oběhu peněžních prostředků tak, aby bylo možné zjistit individuální odpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Stejně tak to byl žalovaný, který měl přístup k hotovosti vybrané z automatů a také k trezoru pro provozního, kde se tato hotovost ukládala, přičemž ostatní číšníci měli přístup pouze k tržbám z baru a k penězům určeným na vyplácení výher. Žalovaný tak měl jako jediný přístup ke všem peněžním prostředkům v oběhu, byl v nadřízené pozici vůči ostatním číšníkům a tudíž i nesl hlavní odpovědnost za svěřené prostředky. Žalovaný tak v řízení neprokázal, že by schodek na svěřených prostředcích vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění. Soud prvního stupně dále nepovažoval za důvodnou námitku žalovaného, že tržby z provozu automatů jsou příjmem provozovatele GAPA Group a tudíž nemohly být hodnotou svěřenou pracovníkům k vyúčtování. Zdůraznil, že zákon (§ 252 odst. 1 zákoníku práce) nevyžaduje, aby

svěřené hodnoty byly ve vlastnictví zaměstnavatele, postačí, aby s nimi měl zaměstnanec možnost disponovat a aby byly předmětem obratu či oběhu. Žalovaný měl k tržbám z automatů přístup a jedině on je vybíral z automatů a ukládal do trezoru. Zákonné podmínky jeho hmotné odpovědnosti jsou tedy naplněny. Okresní soud konečně posuzoval procesní obranu žalovaného, že mu měla být z dluhu odečtena mzda za březen 2014 v částce 19.215 Kč. Dle názoru okresního soudu se však žalovaný k dané otázce ve lhůtě pro koncentraci nevyjádřil, není tak zejména jasné, kolik směn žalovaný v měsíci březnu 2014 odpracoval, na jaké pracovní pozici, kolik mu zbývalo dnů dovolené a jakým způsobem dospěl žalovaný k částce 19.215 Kč. Žalovaný tak neunesl břemeno tvrzení ani důkazní a soud nemohl jeho procesní obraně vyhovět. Z výše uvedených důvodů okresní soud žalobě opětovně vyhověl, a to včetně příslušenství žalované částky, tj. úroků z prodlení, přiznaných v souladu s nařízením vlády č. 351/2013 Sb. ode dne následujícího po dni splatnosti dle uznání dluhu. Výrok o nákladech řízení okresní soud odůvodnil zásadami ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.

4. Ve včas podaném odvolání žalovaný vytýkal okresnímu soudu nesprávnost skutkových zjištění a z ní plynoucí nesprávné rozhodnutí ve věci. Předně uvedl, že právním důvodem vzniku jeho závazku byl schodek na svěřených hodnotách určených k vyúčtování, avšak v řízení nebylo prokázáno, že by mezi účastníky byla platně uzavřena dohoda o hmotné odpovědnosti. V této souvislosti odvolatel opětovně namítal, že pracovní smlouvu (do ní vtělenou dohodu o hmotné odpovědnosti) uzavřela se žalovaným zaměstnankyně na pozici provozní baru, která potvrdila, že k tomu neměla žádné zmocnění od zaměstnavatele, resp. byla k tomu asi pověřena pracovníkem společnosti XXXX. Naproti tomu svědek XXXX uvedl, že paní XXXX uzavírala pracovní smlouvu s doložkou o hmotné odpovědnosti s pověřením od XXXX XXXX jednatelky žalobce. Ta byla dle výpisu z obchodního rejstříku k datu uzavření pracovní smlouvy jediným statutárním orgánem žalobce, jednatelkou, která jedná samostatně. Navzdory tomu při rozpornosti shora uvedených výpovědí okresní soud bez dalšího uzavřel, že zde bylo ústní pověření k uzavírání smluv udělené jednatelkou společnosti. Dle odvolatele pak na uzavření dohody o hmotné odpovědnosti nedopadá ani ust. § 20 občanského zákoníku. Žalovaný dále setrval na názoru, že dohoda o hmotné odpovědnosti nekonkretizuje (jak vyžaduje judikatura) místo pracoviště, na kterém je pracovník povinen preventivně předcházet vzniku škod na svěřených hodnotách, kde a za jaké hodnoty nese konkrétní odpovědnost za vzniklý schodek. V dalších výhradách žalovaný sporoval, že by v předmětné provozovně pracoval jako XXXX XXXX, s kteroužto funkcí žalobce spojoval jeho odpovědnost za výběr hotovostí z automatů, doplňování finančních prostředků do tzv. trezoru č. 1 a pokladní hotovosti. Pokud by tak tomu mělo být, musela by být provedena jak změna v jeho pracovní smlouvě, tak i změna, pokud se týká dohody o hmotné odpovědnosti, která by musela zahrnovat i výše uvedené skutečnosti, pokud se týkají jeho odpovědnosti za případný schodek v tržbách. V této souvislosti žalovaný poukázal na výpověď svědkyně XXXX, která pracovala v baru nejdříve jako servírka a později jako provozní a v souvislosti se změnou pracovní pozice uzavřela se zaměstnavatelem dodatek pracovní smlouvy na provozní. Odvolatel dále zpochybňoval průkaz (vznik) schodku, když k výpovědi svědkyně XXXX ohledně provádění inventury uvedl, že tato svědkyně na provozovně od nástupu žalovaného nepracovala a nemohla tedy podat žádnou svědeckou výpověď ke konkrétním skutečnostem a zjištěním ohledně inventury či schodku k datu 14. 3. 2014, resp. 17. 3. 2014. Z provedených výslechů žalovaného, svědkyně XXXX i svědka XXXX vyplynulo, že na provozovně neexistovala prakticky žádná evidence tržeb, což potvrdil i zástupce žalobce (XXXX), který ve své výpovědi uvedl, že pokud jde o tržbu z baru, nelze zjistit, které směně peníze chybí. Žalovaný dále namítal, že na provozovně žalobce pracovali v obsluze tři až čtyři pracovníci, kdy se vždy jednalo o směnu s jedním pracovníkem, který obsluhoval v baru a současně vyplácel případné výhry hráčům na automatech. Tomuto pracovníkovi byla svěřena pokladní hotovost ve výši 2.000 Kč a dále měl přístup do trezoru č. 1, kde byla současně i částka 50.000 Kč na případné výhry z automatů. Veškeré tržby za směnu byly nad pokladní limit vkládány do trezoru č. 1 bez jakékoli evidence či alespoň potvrzení o převzetí

pracovníkem další směny. Zhruba v týdenním cyklu pak byla částka přesahující 50.000 Kč vybírána vedoucím provozu, resp. pověřeným pracovníkem, který ji dával do trezoru č. 2. Z tohoto trezoru pak byla částka vydávána zástupci provozovatele, XXX. Z opakovaného výslechu svědka XXX a z listin týkajících se vyúčtování výnosů technického zařízení (prováděného provozovatelem automatů – společností GAPA Group a.s.) pak plyne, že žalobce není příjemcem hotovosti vybírané z automatů, o žádné hotovosti z těchto automatů nevede účetní evidenci. Vyúčtování provádí jejich provozovatel (GAPA Group a.s.) a ten žalobci deklaruje částku rovnající se sjednané procentuální částce nájemného k následné fakturaci. Schodek tak nemohl být zjišťován žalobcem, natož jím inventován, jak uvedl okresní soud. Sám svědek XXX též uvedl (k listinám o vyúčtování výnosů technického zařízení, provedeného provozovatelem automatů), že podle tohoto vyúčtování za období března 2014 není možné zjistit, zda došlo ke schodku na výběru, nevěděl o tom, že by existoval nějaký doklad, který by schodek z automatů prokazoval. Žalovaný dále uvedl, že z usnesení Okresního státního zastupitelství v Pardubicích z 23. 5. 2014 a z doplňujícího výslechu XXX vyplynulo, že peníze jsou neustále v oběhu, kontrolují se pouze fyzicky a nevede se o jejich pohybu písemný záznam. Ze závěrů shora citovaného usnesení OSZ Pardubice též plyne, že orgánům činným v trestním řízení nebyly předloženy žádné písemné podklady potvrzující předání hotovosti na provozovně mezi jednotlivými směnami a mezi podezřelým a jeho zaměstnavatelem nejen za poslední týden před datem 14. 3. 2014, ale ani za období předchozí. Výše dluhu vyplývá pouze z výpovědi poškozeného a není zřejmé, jakým způsobem k těmto závěrům dospěl. Odvolatel je tak přesvědčen, že výpověďmi svědků i listinnými důkazy, zejména výše uvedeným vyúčtováním, prokázal, že dluh nevznikl, když jeho výše nemohla být nikdy stanovena jako schodek z výběru automatů, neboť v případě, že i kdyby nějaký schodek existoval, což je uvedenými důkazy vyvráceno, nemohl by představovat škodu na svěřených hodnotách k vyúčtování, za kterou by odpovídal žalovaný. Byť pak žalovaný peníze z automatů vybíral, byly tyto ukládány jak v případě snížení padesátitisícového limitu do trezoru č. 1, který byl přístupný všem zaměstnancům, a v případě uložení do trezoru č. 2, tak k němu měl nejen přístup žalovaný, ale také pracovník žalobce pan XXX. Žalovaný dále namítal, že neměl možnost osobně nakládat po celou dobu s hodnotami, které mu byly svěřeny, neboť přístup k finančním prostředkům na provozovně žalobce měli při střídání směn i další pracovníci, aniž by někteří měli sepsanu dohodu o hmotné odpovědnosti, případně o takové dohodě věděli. Pokud jde o oběh finančních prostředků na provozovně, lze uvést, že zaměstnanci zákazníkům nevystavovali žádné konzumační lístky a v případě, že v trezoru č. 1 nebyla dostatečná hotovost k vyplacení výher, vystavovali jim na vyhrané částky dlužní úpisy. Ani ty však evidovány nebyly. Žalobcem prokazovaná skutečnost, že žalovaný měl za svěřené hodnoty jakousi vyšší odpovědnost z titulu svého pracovního zařazení, tj. funkce provozního, byla vyvrácena výpovědí žalovaného i obsahem pracovní smlouvy, kdy je zřejmé, že po celou dobu pracovního poměru byl žalovaný zařazen na pracovní pozici XXX a také bylo prokázáno, že v této pozici na baru v obsluze pracoval. Těto skutečnosti odpovídají i platební výměr a zápočtový list. Žalovaný konečně prokázal, že mu přísluší mzda za březen 2014, za odpracovaných 176,25 hodin a adekvátní náhrada za dovolenou, kdy na provozovně pracoval až do 31. 3. 2014. Tuto skutečnost potvrdila svědkyně XXX i svědek XXX. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhoval, aby odvolací soud rozsudek okresního soudu změnil a žalobu zamítl.

5. Žalobce se ztotožnil se skutkovými a právními závěry okresního soudu. V této souvislosti mimo jiné odkázal na zjištění okresního soudu o provedené inventuře i jeho hodnocení hmotné odpovědnosti žalovaného za finanční prostředky z provozu automatů, které sice nebyly ve vlastnictví žalobce, avšak byly předmětem oběhu. Žalobce dále uvedl, že výherní automaty ve vlastnictví firmy GAPA Group byly na základě nájemní smlouvy umístěny v provozovně žalobce a proto žalobce měl jako pronajímatel právo na nájemné ve výši 50 % prostředků vložených do těchto automatů, v tomto rozsahu si tedy tyto prostředky žalobce ponechával. V této souvislosti žalobce dodal, že vyúčtování prováděl provozovatel automatů (GAPA Group) dle elektronických

počítadel a proto pokud byl rozpor mezi elektronickou evidencí a skutečným stavem, šla tato skutečnost k tíži žalobce. Žalobce navrhoval potvrzení napadeného rozsudku.

6. K odvolání žalovaného krajský soud rozsudek okresního soudu změnil, žalobu zamítl a žalobci uložil nahradit žalovanému náklady za řízení před soudy obou stupňů. Odvolací soud se opět ztotožnil se skutkovými a právními závěry okresního soudu ve vztahu k průkazu pracovního poměru účastníků založeného pracovní smlouvou ze dne 15. 4. 2012, podle níž žalovaný pracoval u žalobce jako číšník s místem výkonu práce v *X X X*, a k uzavření do ní vtělené dohody o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci (žalovanému) k vyúčtování, konkrétně tržeb (hotovosti) na provozovně žalobce, stejně jako s hodnocením uznání dluhu ze dne 17. 3. 2014 coby platného právního jednání, které založilo vyvratitelnou právní domněnku, že dluh žalovaného v době uznání v uznaném rozsahu trval, a proto bylo na žalovaném, aby prokázal, že dluh vůbec nevznikl, případně vznikl v jiné výši, že byl splněn, či zanikl z jiného důvodu. Vyšel z toho, že schodek představuje škodu na hodnotách, které zaměstnavatel svěřil zaměstnanci a že vznik schodku se v projednávané věci měl týkat finančních prostředků, s nimiž žalovaný hospodařil, tj. tržeb z baru, prostředků určených na výplatu výher z automatů a tržeb z automatů. Zároveň však podle odvolacího soudu nelze pominout, že tržby z automatů nebyly vlastnictvím žalobce, nýbrž společnosti GAPA Group a.s., a proto je ve vztahu k těmto finančním prostředkům „pojmově vyloučeno“ uvažovat o schodku, tj. škodě na hodnotách žalobce. Uzavřel, že ve vztahu k prostředkům z automatů i prostředkům určeným na výplatu výher z automatů byla procesní obrana žalovaného opodstatněná a „vyvrátila předpoklad vzniku schodku na uvedených hodnotách“. Na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl dále k závěru, že ve vztahu k finančním prostředkům z prodeje zboží na baru neměl žalovaný zajištěnu možnost řádného hospodaření, možnost kontroly nad svěřenými hodnotami, když k těmto prostředkům měli přístup všichni zaměstnanci, nadto i zaměstnanci, kteří neměli uzavřenu dohodu o hmotné odpovědnosti, to vše v situaci, kdy neexistují relevantní podklady o předávání hotovosti v provozovně žalobce mezi jednotlivými směnami; což lze vztáhnout i na prostředky určené k výplatě výher z automatů. Závěr o absenci vzniku schodku ve vztahu k finančním prostředkům z tržeb automatů a prostředkům určeným k výplatě výher z automatů a závěr o tom, že žalobce nevytvořil pro žalovaného adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování a znemožnil mu tak hospodařit se svěřenými hodnotami, starat se o ně, vede k závěru o úplném zproštění odpovědnosti žalovaného za tvrzený schodek.
7. K dovolání žalobce Nejvyšší soud ČR rozsudkem ze dne 19. 3. 2019, č. j. 21 Cdo 4711/2017-222 zrušil výše označený rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Nejvyšší soud v odůvodnění svého rozsudku provedl výklad na věc dopadajících ust. § 252 odst. 1, 5 a § 250 odst. 3 zák. č. 262/2006 Sb., zákoníku práce ve znění účinném do 23. 6. 2014 (i s odkazem na vybranou judikaturu Nejvyššího soudu), přičemž mimo jiné konstatoval, že schodkem se rozumí rozdíl mezi skutečným stavem svěřených hodnot, které je zaměstnanec povinen vyúčtovat a mezi údaji účetní evidence, o který je skutečný stav nižší než účetní stav, nevyjímaje ani schodky na finančních prostředcích. Schodek bývá zpravidla zjišťován inventarizací jako inventarizační rozdíl mezi stavem majetku a závazků v účetnictví a skutečným (nižším) stavem majetku a závazků. Není-li schodek zjištěn (prokázán) inventarizací, neznamená to bez dalšího, že by zaměstnavatel neměl proti odpovědnému zaměstnanci nárok na náhradu škody podle ust. § 252 zákoníku práce; zaměstnavatel však musí, má-li být jeho žaloba úspěšná, jinými důkazními prostředky prokázat stav hodnot, které zaměstnanec převzal k vyúčtování a skutečnost, že došlo ke škodě (schodku) na svěřených hodnotách. Dovolací soud dále mimo jiné uvedl, že žalovaný svůj dluh, který „vznikl neodevzdáním tržby zaměstnavateli (ORACLIO s.r.o.), dne 14. 3. 2014“, uznal „co do důvodu i výše“, opak (že by schodek na svěřených hodnotách nevznikl) najevo nevyšel (§ 133 o.s.ř.). Odkázal přitom na účastnickou výpověď žalovaného z 15. 10. 2015, kde uvedl, že „v pátek se jako pravidelně dělala inventura“, „inventuru jsem dělal v tabulce excel“, z čehož je zřejmé, že inventura, jejímž výsledkem byl zjištěný

schodek, byla provedena (okolnost, že „z dané inventury nebyl pořízen zápis“, na tom ničeho nemění). Se zřetelem na shora podanou definici schodku pak není pro vznik odpovědnosti zaměstnance za schodek podstatné, či byly (komu patřily) hodnoty, které byly zaměstnanci svěřeny, ani to, že nebylo možno rozlišit (oddělit), „jaké finanční prostředky chyběly na baru, na výplatě výher z automatů či na tržbách z automatů“. Podstatné je, že mezi hodnotami, které byly žalovanému zaměstnavatelem svěřeny, a konečným stavem zjištěným při inventuře byl rozdíl (schodek).

8. Nejvyšší soud se dále zabýval otázkou úplného zproštění se žalovaného za tvrzený schodek, protože žalobce nevytvořil pro žalovaného adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování a znemožnil mu tak hospodařit se svěřenými hodnotami a starat se o ně, přičemž dovodil, že ani zde (prozatím) závěry odvolacího soudu neobstojí. V tomto ohledu opět vyšel z ustálené judikatury Nejvyššího soudu k ust. § 252 odst. 5 zákoníku práce, přičemž mimo jiné uvedl, že zaměstnanec se nemůže své hmotné odpovědnosti zprostit, jestliže neplněním svých povinností řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele (§ 301 odst. 1 písm. d) zákoníku práce) vznik schodku umožnil. Vztah takového nedbalostního jednání ke vzniku schodku je přitom třeba posuzovat v každém případě individuálně a pečlivě přihlížet ke všem okolnostem, za nichž ke vzniku schodku došlo. Je-li nedbalostní porušení povinností hmotně odpovědným zaměstnancem takového rozsahu, že by bez něho ke vzniku škody (schodku) vůbec nemohlo dojít (tj. že zaměstnanec porušením svých povinností umožnil vznik celého schodku), pak nepřichází v úvahu ani částečné zproštění se odpovědnosti.
9. Nejvyšší soud dále konstatoval, že nebyla-li na pracovišti s více zaměstnanci dohodnuta společná hmotná odpovědnost, nečiní to jejich individuální dohody o hmotné odpovědnosti neplatnými. Znamená to jen, že rozsah náhrady škody jednotlivých zaměstnanců s individuálními dohodami o hmotné odpovědnosti za schodek zjištěný na společném pracovišti nelze stanovit podle poměru jejich hrubých výdělků a v závislosti na zastávané funkci ve smyslu § 260 zákoníku práce, ale že budou odpovídat za schodek v plné výši podle rozsahu odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 8. 2010, sp. zn. 21 Cdo 2426/2009). Ani omezení společné hmotné odpovědnosti jen na některé zaměstnance v prodejně obchodní společnosti nelze samo o sobě bez přihlídnutí ke konkrétním podmínkám na pracovišti považovat za nesplnění povinnosti zajišťovat zaměstnancům pracovní podmínky pro řádné plnění pracovních úkolů (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 1975, sp. zn. 5 Cz 27/74).
10. Dle odvolacího soudu se odvolací soud projednávanou věcí z výše naznačených hledisek nezabýval, spokojil se s tím, že „k těm prostředkům měli přístup všichni zaměstnanci, nadto i zaměstnanci, kteří neměli uzavřenou dohodu o hmotné odpovědnosti“, aniž se zabýval tím, zda žalovaný sám neporušil svojí povinnost řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu zaměstnavatelem a střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele (§ 301 odst. 1 písm. d) zákoníku práce), a nezabýval se ani případnou odpovědností za schodek u dalších zaměstnanců, s nimiž taková dohoda byla uzavřena. Nadto v situaci, kdy žalobce tvrdí, že to byl právě žalovaný, kdo ve své pozici „provozního“ nebo „vedoucího číšníka“ měl zajistit, aby na této provozovně byly vytvořeny adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování, a že mu tak ve smyslu ust. § 6 odst. 2 o. z. nelze umožnit, aby „vytěžil z jeho vlastního pochybení a nepoctivosti“. Závěrem Nejvyšší soud uvedl, že nebylo dosud objasněno, jaké bylo skutečné pracovněprávní postavení žalovaného v provozovně žalobce, kde schodek vznikl.
11. Žalovaný v dalším průběhu odvolacího řízení odkázal na obsah svého odvolání (viz odůvodnění shora), přičemž dále zejména polemizoval s názorem Nejvyššího soudu ohledně zjištění schodku týkajícího se tržeb z automatů, když zdůraznil, že provozovatelem hracích přístrojů nebyl žalobce, ale společnost GAPA Group a.s., že dle výpovědi ~~X X X~~ žalobce pronajímá pouze

plochu na umístění automatů a že vyúčtování provádí společnost GAPA Group. Jmenovaný svědek též uvedl, že za finanční prostředky náležející uvedené společnosti (jejich zajištění či úschovu) odpovídá on a že tento svědek se též vyjádřil, že není možno zjistit, zda došlo ke schodku na výběru a že neví o existenci nějakého dokladu, který by schodek na automatech dokazoval. Žalovaný dále poukázal na to, že jakékoliv nakládání s finančními prostředky vybíranými z automatů či jejich opětovné používání k výplatám výher z automatů bylo mimo rámec účetní evidence žalobce. Za těchto okolností blíže nespecifikovaných vzájemných vztahů mezi společnostmi, kdy žalobce neměl přehled o vyúčtování, tj. nemohl sledovat dosažené tržby a ve svém účetnictví tržby z automatů, jakož i případné náklady ani vést nemohl, nelze dojít k závěru, že by tyto hodnoty mohly být svěřeny zaměstnanci k vyúčtování, neboť, jak končně i sám svědek **XXX** uvedl, nelze porovnat skutečný stav, tedy v tomto případě finanční hodnotu, se stavem vedeným v účetnictví. Ostatně, i kdyby žalobce měl provozovat hrací přístroje, musel by splňovat podmínky zákona č. 202/1990 Sb. Žalovaný měl proto za to, že žalobce neprokázal vznik schodku. Na tom nic nemění ani hodnocení Nejvyššího soudu, který pominul, že žalovaný ve své výpovědi z 15. 10. 2015 vztáhl inventuru pouze na zboží na baru. V žádném případě se nemohlo jednat o inventuru výnosu hracích automatů, neboť účetní stav žalobce nevedl. Žalovaný dále setrval na obraně, že mu ani nebyly vytvořeny podmínky žalobcem k řádné péči o prostředky z baru, když k těmto prostředkům měli přístup všichni zaměstnanci, nadto i zaměstnanci bez dohody o hmotné odpovědnosti, to vše v situaci, kdy v podstatě neexistují relevantní doklady o předávání hotovosti na provozovně. S ohledem k prokázanému mísení finančních prostředků pak žalovaný neměl pod výlučnou kontrolou ani finanční prostředky, které vybíral z automatů. Neobstojí ani argument, že by to byl žalovaný, kdo měl na provozovně z titulu své funkce zajistit, aby na provozovně byly vytvořeny adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování. Tomu odporuje pracovní smlouva z 12. 4. 2012, dle níž byl žalovaný přijat na pozici **XXX** (nikoli **XXX** ...). Tato pracovní smlouva je svým obsahem zcela totožná s pracovními smlouvami jiných zaměstnanců a nelze z ní tedy vyvodit závěry o tom, že by měl žalovaný jiné povinnosti než ostatní zaměstnanci. Rozhodně ne v tom smyslu, že by měl činit opatření směřující k zajištění svěřených prostředků k vyúčtování. Rovněž i z k důkazu předložené listiny výplat ze dne 17. 3. 2013 plyne, že výše výplaty se odvíjela pouze od počtu odpracovaných směn, když všichni pracovníci měli v podstatě stejné výplaty a tedy nezahrnovala vyšší plat, případné příplatky za vedení. Při bližším posouzení oběhu peněžních prostředků na provozovně je patrné, že tento oběh byl zaměstnavatelem nastaven tak, aby odpovídal stavu, kdy je žalobce ve vztahu k provozovateli automatů pouze pronajímatelem místa pro jejich umístění, nevede účetní stav jejich výnosů či tržeb, když tuto účetní evidenci zajišťuje jejich provozovatel, který elektronicky zachycuje tržby a poté na základě jejich výše deklaruje žalobci výši nájemného. Odvolatel ještě poukázal na tu část výpovědi svědka **XXX** **XXX**, kde uvedl, že se na provozovně střídají dva až tři zaměstnanci s tím, že mu není známo, zda si tito předávají finanční hotovost, resp. že se finanční prostředky (hotovost) ukládají do trezoru, kam má přístup každý. Nelze tedy vyslovit jiný závěr než o absenci schodku ve vztahu k finančním prostředkům z tržeb z automatů a prostředkům určeným k výplatě výher z automatů, když je současně zřejmé, že žalobce nevytvořil pro žalovaného adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování tržeb z baru. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhol změnu napadeného rozsudku a zamítnutí žaloby.

12. Rovněž žalobce odkázal na své předchozí vyjádření. V rámci rekapitulace svých tvrzení mimo jiné uvedl, že v provozovně byly v rámci oběhu finančních prostředků od sebe odděleny finanční prostředky baru a finanční prostředky herny, přičemž o finančních prostředcích baru se vedl jeden inventurní sešit a o finančních prostředcích z výherních automatů se vedl druhý inventurní sešit (oba již nejsou k dispozici). Finanční prostředky žalobce byly soustředěny ve služební peněžence, tzv. kasírtašce (zde vždy byla na začátku směny částka 2.000 Kč a na konci této směny se částka přesahující 2.000 Kč ukládala do trezoru pro obsluhu), dále ve zmíněném trezoru pro obsluhu (zde byly jednak prostředky z tržeb v rámci baru přesahující 2.000 Kč a finanční

prostředky v částce 50.000 Kč sloužící obsluze pro výplatu výher z automatů s tím, že vzhledem k interní evidenci oběhu peněz v inventurních sešitech bylo lze identifikovat peníze z baru a z herny; přístup do tohoto trezoru měla obsluha baru i žalovaný) a konečně v trezoru pro provozního (zde byly žalovaným ukládány jednak peníze z tržeb v rámci baru a dále peníze vybrané z výher automatů, přesahující částku 50.000 Kč, určenou pro výplatu výher a uloženou v trezoru pro obsluhu, rovněž tyto prostředky bylo možno dle evidence v inventurních sešitech identifikovat, kolik je peněz z baru a z herny; do tohoto trezoru měl přístup žalovaný a XXXX XXXX, který však do něj v rozhodné době nepřistupoval). V průběhu dokazování nebyly důsledně rozlišovány pojmy pro trezor pro obsluhu a trezor pro provozního, což se projevilo např. i v odůvodnění rozsudku Nejvyššího soudu, který zmiňoval, že nebylo možno rozlišit prostředky, které chyběly z tržeb baru a které na tržbách a výplatě výher z automatů. K tomu žalobce nabídl doplnit dokazování o opětovný výslech XXXX, žalovaného XXXX XXXX, posléze jmenované i k průběhu a výsledkům inventury. Žalobce dále uvedl, že inventura dospěla k celkovému schodku ve výši 67.938 Kč, přičemž vzhledem k dobrovolnému podpisu uznání dluhu žalovaným dne 17. 3. 2014 nebyl pořizován zápis z této inventury a poznámky z ní byly skartovány. V rámci inventury byl zjištěn schodek na finančních prostředcích z baru ve výši 3.800 Kč, který však žalobce po žalovaném nepožadoval, neboť by bylo obtížné prokázat, kdo je odpovědný za tento schodek (k těmto prostředkům měli přístup ostatní zaměstnanci i žalovaný). Zbývající částka 64.138 Kč, stanovená dle údajů poskytnutých společností GAPA Group a.s. i dle údajů v provozních sešitech představovala schodek z tržeb z automatů, peníze, které žalovaný vybral z automatů a které nevložil do výše uvedených trezorů. Od této částky byla ještě odečtena mzda žalovaného za březen 2014 (9.723 Kč), řízení je proto vedeno pro částku 54.415 Kč. Skutečnost, že žalovaný zastával v březnu 2014 u žalobce postavení provozního, plyne z vyjádření samotného žalovaného (viz jeho výpověď ze dne 15. 10. 2015, resp. dopis žalovaného ze dne 3. 4. 2014), z vyjádření ostatních svědků (k tomu viz výpovědi svědkyň XXXX; XXXX a XXXX ze dne 8. 9. 2016) a z listinných důkazů (žalovaný jako XXXX uzavíral za žalobce pracovní smlouvy s XXXX a XXXX XXXX). K tomu žalobce dodal, že žalovaný u něho nejprve pracoval jako XXXX, následně byl za několik měsíců na základě ústního jmenování ze strany žalobce jmenován do funkce XXXX. O odpovědnosti žalovaného za předmětný schodek pak svědčí jím podepsané uznání dluhu ze dne 17. 3. 2014, dopis žalovaného ze dne 3. 4. 2014 i svědecká výpověď XXXX ze dne 15. 10. 2015 o tom, že mu žalovaný před inventurou řekl, že právě jemu chybí (v provozovně) peníze, to samé potvrdil po provedené inventuře. Žalobce dále setrval na názoru, že žalovanému byly vytvořeny adekvátní podmínky k péči o svěřené hodnoty, o finanční prostředky představující tržby z automatů. Přístup k tržbám z automatů měl pouze žalovaný. Veškeré nakládání s finančními prostředky bylo zaznamenáváno do dvou inventurních sešitů a bylo tak možné stanovit, kde přesně peníze chybějí (zda je schodek na finančních prostředcích baru nebo na finančních prostředcích herny) a kdo je odpovědný za případný vzniklý schodek u finančních prostředků herny. Dále měl žalovaný k dispozici trezor pro provozního, kde mohl bezpečně ukládat tržby z automatů. Z uvedeného plyne, že odpovědnost jiných zaměstnanců kromě žalovaného není dána. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhol potvrzení rozsudku okresního soudu.

13. Odvolací soud doplnil dokazování (§ 213a odst. 1 o.s.ř.) o řadu listin založených v připojeném spisu Okresního státního zastupitelství Pardubice, sp. zn. 1 ZK 282/2014.
14. Z úředního záznamu o podání vysvětlení z 10. 4. 2014 (podaného žalovaným), bylo mimo jiné zjištěno, že byl určen XXXX jako odpovědná osoba za celý bar, kromě obsluhy baru objednával zboží, obsluhoval hrací terminály a řešil běžné provozní věci na baru. V baru pracoval s XXXX, XXXX a XXXX, se kterými se střídal na směnách. Při každém střídání směny předával celý bar včetně pokladny. Jako odpovědná osoba měl navíc oproti ostatním přístup do jednoho z trezorů, kam se ukládaly klíče od terminálů, peníze

z terminálů a tam také ukládal i tržby, když byl v práci. Dne 14. 3., 2014 se dělala inventura. Noční směna mu připravila podklady ke zboží, XXXY vybral z obou trezorů hotovost a dal je na stůl se všemi podklady. Byl zjištěn rozdíl okolo 70.000 Kč. V pondělí dne 17. 3. 2014 přijel pan XYV do baru a řešil se shora uvedený rozdíl, přičemž se dohledalo nějaké zboží v přibližné částce 4.000 až 5.000 Kč a pan XYV došel k chybějící částce 67.938 Kč XYV XYV pak rozporoval další částku 3.800 Kč, jež byla určena jako chybějící v penězích za zboží, kdy za tuto částku jmenovaný odmítal odpovědnost. XYV se cítil být z titulu své funkce XYV odpovědný maximálně za částku 44.923 Kč, což odpovídalo uznání dluhu poniženého o částku 3.800 Kč a částku 19.215 Kč. Jmenovaný dále uvedl, že evidence odevzdaných peněz, které se ukládaly do společného trezoru, se vedla na archu papíru a každý den se to tam zapisovalo. Mělo to jen takový informativní charakter, kolik kdo odevzdal peněz a kolik tam má být peněz. Z protokolu o výsledku podezřelého – žalovaného ze dne 5. 5. 2014 dále vyplynulo, že dne 14. 3. 2014 dělali (s panem XYV inventuru, zjištěný schodek se týkal baru i hracích automatů. Ohledně vyčíslení tržby z hracích automatů volal pan XYV j na centrálu, kde mu řekli, kolik tam má být a to se porovnávalo se skutečným stavem.

15. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 18. 4. 2014, podaného XYX, bylo mimo jiné zjištěno, že žalovaný pracoval v baru na pozici provozního. Z titulu své funkce měl svěřeny hotovostní prostředky v tomto baru. Peníze, s nimiž provozní pracuje, má mít uloženy v trezoru, kam má přístup pouze on. Jmenovaný se žalovaným v pátek 14. 3. 2014 udělal kompletní inventuru, vyžádal si od provozovatele automatů přesné stavy, provedli vyúčtování a dostali se k částce 67.938 Kč. Všem bylo XYV přítomen a částku odsouhlasil. Uvedená částka byl zjištěný stav k dané době a jednalo se o chybějící hotovost z tržeb a automatů.
16. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 17. 4. 2014, podaného XYV, servírkou baru žalobce, pracující v dvanáctihodinových směnách se střídáním v 6:00 hodin a v 18:00 hodin, bylo mimo jiné zjištěno, že při střídání v 18:00 hodin se předává tržba v kasírtašce a částka 50.000 Kč s výčetkou, přičemž částka 50.000 Kč je na baru za účelem vyplácení výher na automatech a na výčetku se zapisují vyplacené výhry. Částka 50.000 Kč se mění, ale musí to sedět s výčetkou a počítadly na automatech. Částku 50.000 Kč provozní dorovnáva z peněz z automatů, přičemž k penězům vhozeným do automatů má přístup pouze provozní, který má klíče. Tržba se ukládá jednou za 24 hodin, a to při střídání ráno, přičemž se v kasírtašce nechají 2.000 Kč a zbytek se spočítá a uloží do společného trezoru. Tržby si pak bere k sobě provozní, tehdy XYV. Provozní tam má ještě jeden trezor, který je pod tím společným a k tomu má přístup pouze provozní.
17. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 16. 4. 2014, podaného XYV, servírkou baru žalobce, pracující v dvanáctihodinových směnách se střídáním v 6:00 hodin a v 18:00 hodin, bylo mimo jiné zjištěno, že při střídání směn v 6:00 hodin nebo v 18:00 hodin si směny mezi sebou předávaly pouze hotovost 50.000 Kč, která je na vyplácení výher z automatů a dále si předávaly kasírtašku s tržbou za směnu. Při střídání ráno se tržba spočítala za 24 hodin, v kasírtašce se nechávalo 2.000 Kč a peníze nad tuto částku se ukládaly do trezoru s lístečkem, na kterém se uvedla částka a datum. Do tohoto trezoru s tržbou měli přístup všichni. Tržbu pak XYV každý den ukládal k sobě. Tržba ve společném trezoru nezůstávala nikdy déle než den. S částkou 50.000 Kč to fungovalo tak, že pokud byla vyplacena výhra, tak se částka zapsala do sešitu a provozní si to pak porovnal s automaty, aby vše sedělo.
18. Z úředního záznamu o podání vysvětlení ze dne 17. 4. 2014, podaného XYV, servírkou baru žalobce, pracující v dvanáctihodinové směně se střídáním v 6:00 hodin a v 18:00 hodin, bylo mimo jiné zjištěno, že při střídání směn se předává tržba a výčetka k částce 50.000 Kč, která je na baru za účelem vyplácení výher na automatech. Tržba se předává s kasírtaškou, přičemž v 18:00 hodin se to nijak nepočítá a pouze ráno v 6:00 hodin se při střídání tržba sečetla, zapsala a uložila do zabudovaného trezoru, přičemž v kasírtašce se nechával základ 2.000 Kč. Provozní XYV

XXY si tržby pak bral k sobě, měl tam ještě jeden trezor, který byl pod tím společným a k tomu měl přístup pouze on jako provozní.

19. Po takto doplněném dokazování krajský soud opětovně přezkoumal napadený rozsudek i řízení jemu předcházející, a to jak z pohledu odvolacích námitek, tak z důvodů v odvolání neuvedených (§ 212a odst. 1 o.s.ř.), a dospěl k závěru, že odvolání žalovaného není důvodné.
20. Předmětem řízení je dle žalobních tvrzení dluh z důvodu odpovědnosti za škodu, konkrétně z titulu odpovědnosti za schodek na svěřených hodnotách, který měl být zjištěn po provedené inventuře dne 14. 3. 2014 v částce 67.938 Kč. Na tento odpovědnostní závazkový vztah mezi účastníky i v současné době nepochybně dopadá (právě vzhledem ke shora vymezenému žalobnímu nároku, vzniku schodku na hodnotách svěřených žalovanému, jež byl zjištěn dne 14. 3. 2014) režim zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce ve znění účinném do 23. 6. 2014, dále jen zák. práce, a to zejména ust. § 252 a násl., potažmo na základě principu subsidiarity vymezeného v ust. § 4 zák. práce též režim zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014, dále jen o. z., kde konkrétně ve vztahu k listině s uznáním dluhu ze dne 17. 3. 2014 (viz č. l. 21 spisu) nutno aplikovat ust. § 2053 o. z.
21. Soud prvního stupně se věcí z pohledu shora citovaných ustanovení zabýval a učinil z provedeného dokazování v podstatě odpovídající skutková zjištění, která rovněž korespondují shora učiněným zjištěním plynoucím z doplnění dokazování v odvolacím řízení. Odvolací soud tedy vychází ze skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně, která jsou podrobně popsána v odůvodnění napadeného rozsudku, včetně důkazních prostředků, o něž se opírají. Stejně tak soud prvního stupně vyvodil z učiněných skutkových zjištění a závěrů správné závěry právní, s níže uvedeným doplněním odvolacího soudu, vycházejícím rovněž z právního názoru odvolacího soudu, jímž je odvolací soud vázán (srov. § 243g odst. 1 věta první o.s.ř.). Se zřetelem na obsah odvolání odvolací soud rekapituluje a dodává následující.
22. V daném případě je zřejmé, že mezi účastníky byl pracovní smlouvou ze dne 15. 4. 2012 založen pracovní poměr, dle něhož žalovaný pracoval u žalobce jako XXY s místem výkonu práce v XXX (dle shodných tvrzení účastníků provozovna 'XXX'). Součástí této pracovní smlouvy byla dohoda o odpovědnosti k ochraně hodnot svěřených zaměstnanci (žalovanému) k vyúčtování (srov. § 252 zák. práce), konkrétně tržeb (hotovostí) na provozovně žalobce (dohodu o hmotné odpovědnosti lze uzavřít již v pracovní smlouvě – viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2019, sp. zn. 21 Cdo 2167/2019). Současně však není pochyb o tom, že shora deklarovaný druh práce (číšník) nebyl zřejmě zcela odpovídající, neboť žalovaný u žalobce fakticky vykonával práci XX. Pracovněprávnímu vztahu s tímto druhem práce nemůže být na překážku nedostatek písemné formy dohody účastníku o jeho založení, neboť pracovní smlouvy mohou být platně uzavřeny též ústně (event. jen konkludentně), což lze zjevně vztáhnout i na projednávanou věc. Ke stejnému závěru (ohledně výkonu práce provozního) by bylo nutno dospět ostatně i v případě, že žalovaný tuto práci začal vykonávat později (po několika měsících), jak tvrdí žalobce v posledním vyjádření, neboť je zřejmé, že sjednaný obsah pracovní smlouvy se může změnit, a to i cestou ústní vzájemné dohody účastníků, případně konkludentně (viz § 40 zák. práce). Takovou ústní dohodu lze v daném případě dovodit, neboť žalobce tuto práci žalovanému přidělil a žalovaný s ní nepochybně souhlasil, když tuto práci začal prakticky konat (činil tak dlouhodobě až do 14. 3. 2014). O změně pracovního poměru jmenováním do funkce XXX zde patrně nelze uvažovat, k tomu dochází pouze v oblasti veřejné správy a ve státních podnicích, nikoliv ve sféře podnikatelské. Dále nutno konstatovat, že na zmíněné vedoucí pozici žalovaný odpovídal za chod celého baru, tj. i za finanční prostředky (tržby) z prodeje zboží na baru a za finanční prostředky související s provozem hracích automatů (s prostředky k výplatě výher či tržby z automatů), ve vztahu k nimž měl uzavřenu dohodu o hmotné odpovědnosti. Tento závěr jednoznačně plyne nejen z tvrzení žalovaného v rámci jeho vysvětlení, výpovědi podané před policejním orgánem (Policie ČR, Obvodní oddělení Lázně Bohdaneč), jeho dopisu žalobci ze dne 3. 4. 2014 (č.l. 16 spisu) či z účastnické výpovědi

žalovaného ze dne 15. 10. 2015 (viz jeho výpověď o tom, že do 14. 3. 2014 pracoval jako XXXX, jako XYX též na konci měsíce vyplácel zaměstnance z peněz z tržby – viz čl. 38 p.v. spisu), ale je potvrzován podaným vysvětlením XXXX, tehdejšího společníka žalobce, a podanými vysvětleními osob pracujících v baru žalobce v rozhodném období před shora zmíněným policejním orgánem (XXXX, XXXX, XXXX), dále svědeckými výpověďmi těchto osob v tomto soudním řízení (vyjma v řízení neslyšené XXXX) a též svědeckou výpovědí XYX: (ta zaučovala žalovaného na provozního – viz její výpověď ze dne 8. 9. 2014). Na tomto posouzení nic nemění otázka odměňování žalovaného, jak byla zaznamenána v pracovní smlouvě ze dne 15. 4. 2012, v mzdových listech a v jiných listinách, které zjevně neodpovídalo skutečnosti, bylo vyšší, jak připustil ve své účastnické výpovědi i sám žalovaný (viz protokol o jednání okresního soudu ze dne 15. 10. 2015, kde mimo jiné uvedl, že částky k výplatě na „sjetině“ byly vždy nižší, že oproti „sjetině“ dostával dvakrát tolik).

23. Soud prvního stupně dále zcela správně po skutkové a právní stránce hodnotil shora zmíněné uznání dluhu ze dne 17. 3. 2014 coby platné právní jednání, které založilo vyvratitelnou právní domněnku, že dluh žalovaného v době uznání v uznaném rozsahu trval, a proto bylo na žalovaném, aby prokázal, že dluh vůbec nevznikl, případně vznikl v jiné výši, že byl splněn či zanikl z jiného důvodu. Za situace, kdy právním důvodem vzniku závazku žalovaného byla odpovědnost za způsobenou škodu – schodek, bylo nicméně žalovanému zachováno právo zpochybňovat okruh skutečností rozhodných pro založení odpovědnosti za schodek, tj. existenci platné dohody o hmotné odpovědnosti a vznik schodku (srov. § 252 odst. 1 zák. práce) a dále právo zprostit se odpovědnosti zcela nebo zčásti průkazem toho, že schodek vznikl zcela nebo zčásti bez jeho zavinění, zejména tím, že mu bylo zanedbáním povinností žalobce znemožněno se svěřenými hodnotami nakládat (srov. § 252 odst. 5, resp. § 250 odst. 3 zák. práce).
24. Žalovaný shora naznačenou procesní obranu v řízení plně uplatnil, nicméně ani odvolací soud neshledal tuto obranu, v níž žalovaný namítal, že v projednávané věci dluh (schodek) vůbec nevznikl, resp. že za něho neodpovídá, neboť mu žalobce nevytvořil adekvátní podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování a znemožnil mu tak hospodařit se svěřenými hodnotami a starat se o ně (důvod zproštění se posuzované odpovědnosti za schodek), opodstatněnou.
25. Odvolací soud předně pro stručnost zcela odkazuje na své závěry stran platného uzavření dohody o hmotné odpovědnosti, zpochybňovaného v odvolání proti napadenému rozsudku ze dne 19. 1. 2017 (č.l. 165-167 spisu), učiněné v jeho rozsudku ze dne 19. 4. 2017, č. j. 27 Co 62/2017-184. Odvolací soud má dále za prokázané, že žalovaný svůj dluh, který „vznikl neodevzdáním tržby zaměstnavatelů (ORACLIO, s.r.o.), dne 14. 3. 2014“, tj. z titulu schodku na svěřených hodnotách uznal „co do důvodu i výše“, když opak (že by schodek na svěřených hodnotách nevznikl) najevo nevyšel (§ 133 o.s.ř.). Žalovaný sice od počátku zpochybňoval vznik schodku, absenci inventury, avšak tato námitka nemohla zjevně obstát. Zde možno zmínit nejen poznatky plynoucí z účastnické výpovědi žalovaného ze dne 15. 10. 2015 (jak se o nich zmiňoval i dovolací soud), které potvrdily, že byl osobně přítomen inventuře, že popsal její průběh a že se tato inventura týkala zboží i výherních automatů, ale i poznatky plynoucí z podání vysvětlení a výpovědi žalovaného před policejním orgánem (zde mimo jiné uvedl, že byly k dispozici veškeré podklady ke zboží, zohledněny finanční prostředky z obou trezorů, ve vztahu k inventuře na hracích automatech pan XXXX zjistil údaje z centrály, kde mu sdělili finální stav, což se porovnávalo se skutečným stavem). Existenci inventury pak potvrdila i svědecká výpověď XXXX a XXXX v tomto řízení, stejně jako jimi podaná vysvětlení před policií, když věrohodnost těchto osob (jimi uváděných skutečností) nebyla v řízení ničím zpochybněna. Výsledkem inventury byl schodek ve výši 67.938 Kč, který se týkal jak tržeb z baru, tak prostředků určených na výplatu výher z automatů a tržeb z automatů. Na tom nic nemění absence zápisu z inventury, ani skartace poznámek z inventury. Stran identifikace schodku na jednotlivých hodnotách (a to jen z pohledu posouzení adekvátnosti podmínek k péči o hodnoty

svěřené k vyúčtování) tedy již zjevně neexistuje nějaký konkrétní písemný podklad (výstup z inventury), nicméně za zcela dostatečné (jediné možné) vodítko lze v tomto směru považovat žalovaným podané vysvětlení před policií ze dne 10. 4. 2014, z něhož plyne, že částka 3.800 Kč byla určena jako schodek na zboží (to plyne i z dopisu žalovaného žalobci ze dne 3. 4. 2014), k níž žalovaný odpovědnost odmítal, což žalobce též akceptoval, když tuto částku neučinil předmětem řízení.

26. Je skutečností, že žalovaný sporoval vznik schodku předně argumentací, že o schodku nelze uvažovat proto, že se týkala finančních prostředků z výherních automatů náležejících společnosti GAPA GROUP a.s., které žalobce pronajal pouze místo k provozování hracích automatů, že tedy nešlo vůbec o hodnoty, které by mohly být zaměstnanci (žalovanému) svěřeny k vyúčtování. Odvolatel v tomto směru rovněž snesl polemiku s názorem Nejvyššího soudu, nicméně odvolací soud tuto polemiku (vtělenou do vyjádření žalovaného ze dne 5. 9. 2019) nepovažuje za důvodnou. Nadále vychází z názoru Nejvyššího soudu (včetně jím citované ustálené judikatury), že předmětem schodku na svěřených hodnotách mohou být i finanční prostředky, bez ohledu na to, komu patří (patřily), bez ohledu na nemožnost rozlišení finančních prostředků, konkrétně zda chyběly na baru, na výplatě výher z automatů či na tržbách z automatů, zda došlo k jejich smísení (k tomu viz i rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 23. 7. 2019, sp. zn. 21 Cdo 492/2019). To vše v situaci, že v řízení nevyšly najevo žádné takové okolnosti (argumenty), ve světle kterých by bylo namíste názor dovolacího soudu jakkoli korigovat.
27. Odvolací soud se konečně zabýval liberací žalovaného z pohledu toho, že mu žalobce neměl vytvořit řádné podmínky k péči o hodnoty svěřené k vyúčtování, tedy že mu zanedbáním povinností žalobce bylo znemožněno se svěřenými hodnotami nakládat (hospodařit s nimi). Ani tato obrana není namíste. Východiskem této úvahy odvolacího soudu je skutečnost, že žalovaný byl v pozici $X \ X \ X$, nesl odpovědnost za činnost celého baru, bylo tedy na něm, pokud měl dostát své povinnosti řádně hospodařit s prostředky svěřenými mu žalobcem, střežit a ochraňovat majetek zaměstnavatele před poškozením, ztrátou, zničením a zneužitím a nejednat v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnavatele (§ 301 písm. d) zák. práce), aby nastavil hospodaření s finančními prostředky, zajistil jejich předávání mezi jednotlivými pracovníky (směnami), aby tak bylo zcela zřejmé, kdo je osobně odpovědný za případný vznik schodku (a na jakých hodnotách). V intencích skutkových tvrzení žalobce je zřejmé, byť se žádné písemné doklady nedochovaly, že určitá písemná evidence o nakládání s finančními prostředky z baru (prodeje zboží) i s finančními prostředky z výherních automatů (pro výplatu výher z automatů, resp. prostředky vybrané z výherních automatů) existovala. To připouští opět nejen výpověď (podání vysvětlení) žalovaného, ale zejména svědecké výpovědi (podaná vysvětlen. $X \ X \ X$, $X \ X \ X$, $X \ X \ X$, $X \ X \ X$, a $X \ X \ X$), které hovoří o písemné evidenci nejen k tržbám z baru, ale i k finančním prostředkům určeným na výplatu výher z automatů, resp. k tržbám z automatů. Tyto důkazy tedy jednoznačně svědčí o tom, že existovala určitá kontrola pohybu finančních prostředků, kdo s nimi hospodařil, o tom, že pouze žalovaný měl klíče od výherních automatů (tyto vybíral) a měl možnost mít veškeré finanční prostředky pod výlučnou kontrolou v trezoru pro provozního, od něhož měl klíče jen on, nikoli i ostatní pracovníci baru. Stěžít lze připustit, že by žalovanému do tohoto trezoru „chodil“ také $X \ X \ X$, $X \ X \ X$, tehdejší společníci žalobce, to ostatně ani žalovaný netvrdí. Případné nedostatky v nakládání s finančními prostředky jdou proto především za žalovaným jako vedoucím pracovníkem. Svou nečinností tak žalovaný schodek na svěřených hodnotách umožnil (bez jeho nedbalostního jednání by schodek nevznikl) a již z tohoto důvodu nepřichází dle ustálené judikatury (konstatované Nejvyšším soudem v kasačním rozhodnutí) v úvahu, aby se žalovaný své hmotné odpovědnosti zcela či zčásti zprostil. Ve světle tohoto závěru pak lze na projednávanou věc vztáhnout i obecné zásady občanského zákoníku, dle nichž žalovaný nemůže těžit z vlastního pochybení, vlastní neschopnosti či z protiprávního stavu, který vyvolal nebo nad kterým měl kontrolu (srov § 3 odst. 2 písm. c) a § 6 odst. 2 o.z. za použití § 4 zák. práce).

28. Navzdory výše uvedenému lze připustit, že z výsledků dokazování je zřejmo, že nedostatky se týkaly předávání peněz z baru, kde byla určitá evidence až po dvou směnách (tj. po 24 hodinách při střídání směn ráno). Pokud odvolací soud pomine, že tento nedostatek měl možnost napravit žalovaný (viz odůvodnění shora), nutno akcentovat, že schodek na tržbách z baru se nijak nepromítl do žalovaného schodku, neboť zde žalobce uznal problematickou situaci s určením odpovědné osoby za schodek na tržbách z baru. I pokud by tedy bylo lze přičítat žalobci určité pochybení v tom směru, že zanedbal své povinnosti ohledně nakládání s finančními prostředky z prodeje zboží na baru mezi jednotlivými směnami (toleroval jejich nikoliv řádnou evidenci po každé směně), pak se tato okolnost dle výsledků dokazování nijak neodrazila v požadavku na náhradu škody na svěřených hodnotách. Nutno přitom zdůraznit, že žalovaný jednal v intencích zjištěného schodku, uznal jej a i posléze se k odpovědnosti za schodek z větší části přihlásil (co do částky 44.923 Kč) v dopise žalobci ze dne 3. 4. 2014 i v podání vysvětlení před policií dne 10. 4. 2014. O tom, že jde zjištěný schodek zcela za ním, ostatně svědčí i ničím nezpochybně svědecké výpovědi $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$ a $X \bar{X} \bar{Y}$, kterým se svěřil, že mu chybí peníze. Stran posuzované procesní obrany žalovaného nutno dodat, že žalovanému (právně zastoupenému) byl v průběhu řízení opakovaně zpřístupněn názor, že je na něm, aby vyvrátil účinky uznání dluhu, prokázal, že dluh nevznikl, vznikl v jiné výši, byl splněn či zanikl z jiného důvodu, stejně tak se mu dostalo poučení o povinnosti tvrdit a prokázat, že schodek vznikl zcela či zčásti bez jeho zavinění, o právu zprostit se škodní odpovědnosti (zcela či zčásti) zejména tím, že mu žalobce nevytvořil podmínky k řádné péči o svěřené hodnoty. Žalovaný v tomto směru sice poskytl tvrzení a vedl dokazování, avšak hodnocení těchto důkazů nevyznělo ve prospěch žalovaného, ve prospěch skutečností vyvracejících odpovědnost žalovaného za vzniklý schodek. Tento závěr ob stojí i ve vztahu k námitce, že v rozhodném období působily v příslušném baru i další osoby s individuálními dohodami o hmotné odpovědnosti [dle obsahu spisu se to týká $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$, viz pracovní smlouva č.l. 98 spisu, jež zřejmě s žalovaným v baru však vůbec nepracovala (sám žalovaný uváděl, že v baru pracoval s $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$, $\bar{Y} \bar{Z} \bar{Z}$ a $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$, se kterými se střídal na směnách – viz podání vysvětlení z 10. 4. 2014), a $X \bar{X} \bar{Y}$, viz pracovní smlouva č.l. 102 spisu], neboť nutno zopakovat, že výsledky dokazování ukázaly jen na odpovědnost žalovaného za vzniklý schodek. V řízení pak nebyly žalovaným tvrzeny a prokázány takové skutečnosti, které by svědčily o tom, že by za vzniklý schodek byla zcela či zčásti odpovědná i jakákoli jiná osoba. Ostatně žádné další skutkové tvrzení a důkazy žalovaný v odvolacím řízení soudu nenabídl.
29. Na základě shora podaného výkladu lze uzavřít, že provedeným dokazováním (i po jeho doplnění v odvolacím řízení) byly prokázány všechny předpoklady odpovědnostního vztahu účastníků, tedy vznik škody ve formě schodku na svěřených hodnotách ve výši 54.415 Kč, když žalobce v rámci žaloby zohlednil (nežaloval) nejen částku 3.800 Kč (schodek na prodeji zboží z baru), ale i částku 9.723 Kč, odpovídající mzdovému nároku žalovaného za březen 2014 (žalobcem akceptovaného), písemná dohoda o hmotné odpovědnosti a zavinění žalovaného, které je presumováno, když žalovaný neunesl důkazní břemeno k tomu, že schodek zcela či zčásti nezavinil (§ 252 zák. práce). Ve vztahu k procesní obraně žalovaného domáhající se započtení vyšší částky, konkrétně částky 19.215 Kč z titulu nevyplacené mzdy za březen 2014 lze zcela jinak odkázat na skutkové a právní závěry okresního soudu, který akcentoval, že žalovaný, jehož tíží břemeno tvrzení a důkazní, nesl konkrétní tvrzení k nároku na mzdu, případně k náhradě za dovolenou za březen 2014, ani neprokázal konkrétní výši tvrzeného mzdového nároku v částce 19.215 Kč. Mzdový nárok žalovaného ve shora uvedené výši nebyl prokázán ani svědeckými výpověďmi $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$ a $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$ z jejichž výpovědi toliko vyplynulo, že žalovaný v baru po inventuře (zjištění schodku) určitou dobu (dle $\bar{X} \bar{Y} \bar{Z}$ asi 1 týden) pracoval. I zde platí, že jiné důkazy k průkazu svého nároku žalovaný v odvolacím řízení neoznačil, ani nepředložil. Odvolací soud dodává, že žalovaný neuspokojil škodní nárok žalobce v jím deklarované lhůtě dle uznání dluhu do 31. 3. 2014, tudíž se dostal od 1. 4. 2014 do prodlení, za nějž je odpovědný, a

proto k pohledávce žalobce z titulu náhrady škody přináležejí i zákonné úroky z prodlení (srov. § 4 zák. práce, § 1970 o.z.), a to ve výši dle § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.

30. Z výše uvedených důvodů, aniž by bylo třeba doplnit dokazování dle návrhu žalobce, odvolací soud rozsudek okresního soudu ve výroku I jako věcně správný dle § 219 o.s.ř. potvrdil, a to včetně správného závislého nákladového výroku (sub II), který odpovídal zásadám ust. § 142 odst. 1 o.s.ř.
31. O nákladech odvolacího řízení (i za fázi dovolacího řízení) bylo rovněž rozhodnuto podle úspěchu účastníků ve sporu (§ 142 odst. 1 a § 224 odst. 1 o.s.ř.). Procesně úspěšnému žalobci byla proto přiznána k tíži žalovaného náhrada nákladů tohoto řízení, která sestává z odměny advokáta za 4 úkony právní služby (účast na odvolacím jednání dne 12. 4. 2017, sepis dovolání, sepis vyjádření ve věci samé z 12. 9. 2019 a účast na odvolacím jednání dne 21. 10. 2019) po 3.300 Kč (vycházeno z punkta 54.415 Kč) dle § 7 bod 5., § 8 odst. 1 a § 11 odst. 1 písm. d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), z náhrady 4 paušálních náhrad hotových výloh po 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu, z náhrady za promeškaný čas za cesty k jednáním odvolacího soudu (2 půlhodiny po 100 Kč k jednání odvolacího soudu dne 12. 4. 2017 a 2 půlhodiny po 100 Kč k jednání odvolacího soudu dne 21. 10. 2019) ve výši 400 Kč dle § 14 odst. 1 písm. a), odst. 3 advokátního tarifu, za náhrady cestovních výdajů (za použití osobního automobilu advokáta žalobce) k jednání odvolacího soudu dne 12. 4. 2017 ve výši 317 Kč (zde počítáno s ujetými 56,6 km, s průměrnou spotřebou použitého vozidla, tj. 5,8 l benzínu natural 95/100 km, se sazbou náhrady za používání silničních motorových vozidel, tj. 3,90 Kč/1 km jízdy a s průměrnou cenou pohonných hmot, tj. 29,50 Kč dle vyhlášky č. 440/2016 Sb., platné v době uskutečnění cesty), z náhrady cestovních výdajů (za použití osobního automobilu advokáta žalobce k jednání odvolacího soudu dne 21. 10. 2019) ve výši 292 Kč (zde počítáno s ujetými 50 km, s průměrnou spotřebou použitého vozidla, tj. 5,2 l motorové nafty/100 km, se sazbou základní náhrady za používání silničních motorových vozidel, tj. 4,10 Kč/1 km jízdy a s průměrnou cenou pohonných hmot, tj. 33,60 Kč/1 l motorové nafty dle vyhl. č. 333/2018 Sb., platné v době uskutečnění cesty) a z náhrady částky odpovídající 21 % DPH z výše uvedené odměny a náhrad advokáta v částce 3.236 Kč dle § 137 odst. 1, 3 písm. a) a § 151 odst. 2 věty druhé o.s.ř., celkem tedy 18.645 Kč. Náklady odvolacího řízení je žalovaný povinen nahradit žalobci v zákonné třídenní lhůtě k rukám jeho advokáta (§ 160 odst. 1 a § 149 odst. 1 o.s.ř.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je za podmínek uvedených v § 237 a § 238 o.s.ř. přípustné dovolání. Dovolání se podává do dvou měsíců ode dne doručení písemného vyhotovení rozsudku prostřednictvím okresního soudu, který ve věci rozhodl v prvním stupni, k Nejvyššímu soudu ČR v Brně. Přípustnost dovolání posoudí Nejvyšší soud ČR jakožto soud dovolací (§ 239 o.s.ř.).

Pardubice 30. října 2019

JUDr. Jaroslav Chmelík, Ph.D., v. r.
předseda senátu